

1963

LETO IV.

št. 10

tržiški
tekstilec

TITOVA. POT POT po Ameriki

V obdobju, odkar je izšla naša zadnja številka glasila, je predsednik Tito prešel že precejšnjo pot miru. Iz Čila je odšel v Bolivijo, odtod dalje pa naprej v Mehiko, kjer so prebivalci te latinsko-ameriške države priredili njemu in njegovemu spremstvu čudovit sprejem. V glavnem mestu Ciudad Mexico se je zbralo nad milijon prebivalcev, da bi pozdravili gosta iz prijateljske Jugoslavije. V slavnostni palači guvernerja zveznega okrožja pa so predsedniku Titu izročili ključe glavnega mesta - znamenje častnega meščana.

Po štirinajst dnevnem obisku te prijateljske dežele je Maršal Tito odšel v Združene države Amerike, kjer se je sestel s predsednikom Kennedyjem. Bil je tudi gost pri generalnem sekretarju Združenih narodov U Tantu. V programu je imel med drugim še obisk Kalifornije, ki pa ga je zaradi rahle gripe odložil.

V torek 22. 10. je naposled govoril v Generalni skupščini Organizacije Združenih narodov. Njegov govor je imel velik odmev v svetu.

Titova pot miru je uspela. Med državami, ki jih je obiskal ter med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo so se vezi prijateljstva še bolj utrdile. S predsedniki teh dežel je naš voditelj izmenjal mnogo koristnih mišljenj. Po vseh latinsko-ameriških državah, kjer je bil gost, je naletel na veličastne sprejeme.

S tem potovanjem je napravil zopet velik korak naprej k utrditvi svetovnega miru ter k uresničevanju načel o miroljubnem sožitju med vsemi narodi sveta.

... ..

Letna konferenca ZKS

Po izvršenih letnih konferencah vseh petih grup, na katerih so podali obračune svojega dela komunisti po osnovnih organizacijah, je Tovarniški komite na svoji zadnji seji dne 17. oktobra 1963. sklenil, da se bo vršila letna konferenca ZK BPT dne 9. novembra t.l. ob 16. uri v prostorih Učilnice Centra za izobrazbo.

Konferenca bo obravnavala uspehe in pomanjkljivosti v času od zadnje letne konference, katera se je vršila skoraj pred dvema leti. Izvoljen bo nov tovarniški komite, osvojene pa bodo tudi nove smernice za bodoče delo osnovnih organizacij in program splošnega dela komunistov.

Pomoč Skopju

15. oktober je za nami in rezultati ljudskega posojila za pomoč porušenemu Skopju zgovorno kažejo, da je tudi naš kolektiv bil takoj pripravljen skočiti na pomoč.

Že v prvih dneh vpisa je večina članov delovnega kolektiva vpisala precejšnje vsote, ki pa so se vse do 15. oktobra, stalno povečevale, tako da smo še pred rokom izpolnili in celo presegli predvideni znesek za naše podjetje.

Predvideno je bilo, da naj bi vsak član delovnega kolektiva dal približno 20 % od svojih mesečnih prejemkov v mesecu avgustu. Z ozirom na število zaposlenih je bil ta predvideni plan 8,430.000.- din, ki pa je bil ob koncu vpisa presežen za dobrih 300.000.- dinarjev. Po teh izračunih je posamezni član kolektiva v povprečju prispeval 20,75 % od mesečnih dohodkov, posamezne ekonomske enote pa imajo sledeče rezultate:

Enota - obrat	št.vpisn.	znesek	povprečje	% OD
I. Predilnica	469	2,356.000.-	5.023.-	18,62
II. Tkalnica	606	3,084.000.-	5.089.-	19,84
III. Oplemenit.	127	754.000.-	5.937.-	22,45
IV. Zunanji	140	1,132.000.-	8.086.-	23,87
V. Uprava-sklad.	168	1,423.000.-	8.470.-	24,27
Skupno	1.510	8,749.000.-	5.794.-	20,75

Poleg tega pa je Delavski svet podjetja na svoji 25. redni seji sklenil, da da iz sklada sredstev skupne porabe 9 milijonov, čeprav je po priporočilih Občinske skupščine bilo za naše podjetje predvidenih le 8,5 milijona. Tako je naš kolektiv v skupnem znesku prispeval za obnovo Skopja skoraj 18 milijonov dinarjev.

+ + +
+ + +
+ + +

BLIŽA SE DAN MRTVIH

Orumenelo listje na drevju nas spominja, da se bliža čas, ko bomo počastili spomin na naše drage, ki jih ni več med nami. Posebno se nam bo vzbudil spomin na vse tiste, ki so darovali za nas svoja življenja zato, da mi sedaj živimo v miru in blagostanju.

Spomnili se jih bomo s tem, da bomo na Dan mrtvih - 1. novembra odšli na pokopališče, kjer se bomo udeležili komemoracije, na grobove in spomenike partizanov pa položili skromne šopke jesenskega cvetja.

KOČEVSKI ZBOR IN IZLET SINDIKATA 5. EE

Vodstvo sindikata 5. ekonomske enote je programiralo za 6. oktober izlet za svoje člane.

Tega dne smo se ob 6. uri zjutraj vsedli v udoben SAP-ov avtobus in odbrzeli skozi tiseč barv lepega jesenskega jutra proti Ljubljani, odtod pa po novi cesti proti Turjaku, kjer je bilo naše prvo postajališče. Tu smo videli grad Turjak, ki je zelo znan tudi iz NOB. Ta grad sedaj preurejujejo v privlačno turistično postojanko. Po krajšem postanku smo se odpeljali naprej proti Kočevju na veliko zborovanje v spomin 20. obletnice Zbora odposlancev slovenskega naroda.

Kočevje je bilo nadvse praznično odeto. Vse mesto so uredili, da je bilo kot novo in vse je bilo v cvetju in zastavah. Da bi bilo praznovanje in počutje vseh, ki smo prišli v Kočevje, še lepše, so nam Kočevarji pripravili več prireditev. Gotovo je ena najbolj uspešnih prireditev bila razstava "Kočevska komuna", na kateri so vsa kočevska podjetja prikazala svoje dosežke v sliki in tehniki. Posebno privlačno so uredili svoje paviljone nekateri podjetja, posebno pa še Gozdno gospodarstvo, ki je pripravilo cel gozd, v katerega so postavili divje živali - medveda, divjega prašiča, volka, mačko in 313 let staro jelko, ki jo je še vsadil grof Ausperk. Posebno skrbno so se na to pripravili urbanisti. Poleg tega je treba še omeniti fotografsko razstavo.

V gledališču pa so gostje iz Ljubljane odigrali Borove Raztrgance. Podjetja so pripravila za jedačo pijačo vsega, kar si je srce pozelelo, posebne pozornosti pa je bil deležen val na ražnju.

Na Glavnem trgu pri novem spomeniku, ki je postavljen v spomin I. Kočevskega zbora, ki je bil od 1. do 3. oktobra 1943., je bila pripravljena slavnostna tribuna za odposlance in goste.

Ob 10.45 uri so zabrnele filmske in televizijske kamere, ko se se med več desetstisoč zbranimi ljudmi iz vseh krajev Slovenije, kakor tudi iz sosednjih dežel, pojavili na tribuni visoki gostje kot so predsednik Zvezne ljudske skupščine SFRJ tovariš Edvard Kardelj, podpredsednik republike Aleksander Ranković, sekretar ZK Slovenije tov. Miha Marinko, predsednik Ljudske skupščine SR Slovenije tov. Ivan Maček ter ostali predstavniki našega političnega in kulturnega življenja ter končno še vsi preživeli odposlanci Kočevskega zbora izpred 20 let. Na govorniški oder je stopil predsednik kočevske komune, pozdravil vse goste, odposlance in vse zbrane ljudi, potem pa predlagal enominutni molk v spomin na pokojnega odposlanca tov. Ivana Potrča, zatem pa predal besedo sekretarju ZK Slovenije tovari-

šu Mihi Marinku, ki je orisal pot dvajsetih let, od I. Kočevskega zbora pa do danes. Nanizal je tudi smernice bodočega gospodarstva ter ekonomske in politične strani.

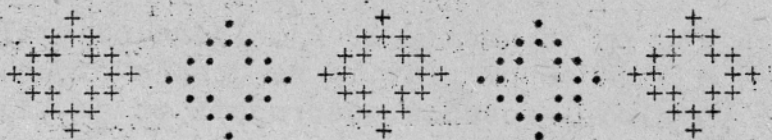
Na Kočevskem zborovanju je sodeloval tudi Invalidski pevski zbor, Godba na pihala in recitatorka, ki je prebrala pismo Maršalu Titu.

Po tem zborovanju smo se z našim avtobusom odpravili dalje v Črnomelj na kosilo, odtod pa v Metliko na ogled Vinske kleti in Belokranjskega muzeja - vsaj namen naš naj bi bil tak. Toda imeli smo smolo, ker kletarja ni bilo doma, zato od jeze tudi muzeja nismo obiskali, pač pa smo se hitro podali v eno izmed belokranjskih krčm ter naročili "ta frišnega". Tam smo malo zapeli in povedali nekaj okroglih.

Čas je začel priganjati in morali smo zapustiti Metliko in našo krčmo. Smer našega potovanja je bila Novo mesto - Dolenjske toplice, kjer so "najbolj umazani" računali na kopanje, pa se bazen na veliko žalost že preje izpraznili. Toda takoj se je našel komik, ki je dejal: "Čisto prav, doba naj bi se ocedili!"

Naš povratek je bil preko Krke proti Tržiču. Lepo nam je bilo in ni nam bilo žal, samo na kletarja smo bili nekoliko jezni. Vseeno pa nam bo ta dan ostal v nepozabnem spominu.

T. J.

Tine Tomazin

Problematika tržišča

Izvozu namerava naše podjetje tudi v bodoče posvečati kar največjo pozornost; v to nas silijo analitične ugotovitve dosežene v okviru korelativne odvisnosti proizvodnje tekstila v SFRJ napram razvoju tržišča osebne potrošnje, na podlagi katere ugotovljeni koeficient razteznosti 1,4 še vedno kaže na hitrejši porast proizvodnje tekstila, kot pa je osebna potrošnja v okviru gibanja tržišča.

Namreč ugotovljeni koeficient 1,4 je tem bolj zanimiv, ker med drugim upošteva sedanji že povečani odstotek izdatkov o osebni potrošnji izdanih za oblačenje. Le-ta predstavlja 13,3 % v SFRJ, kar pomeni, da smo še vedno precej pod evropskim povprečjem.

Na podlagi zadnjih analitičnih ugotovitev s področja gibanja tržišča osebne potrošnje pa vendar le ugotavljamo določene premike, ki dajo slutiti, da se bo v perspektivi asortima izdatkov v osebni potrošnji tudi na notranjem tržišču spremenil ter povzročil sicer počasen, a vendar ugodnejši plama tekstila.

Ne glede na te ugotovitve, ki obetajo ugodnejši plama tudi naših proizvodov, bo še vedno ostala občutna razlika med proizvodnjo in potrošnjo in se bo že uvidoma omenjeni koeficient 1,4 le počasi nižal. Zvoljo tega je pozornost, ki jo posvečamo izvozu umestna, če ne naravnost nujna, pa čeravno vključevanje v mednarodno delitev dela ni pogojena samo s tako potrebnim deviznim efektom, pač pa tudi z vrsto elementov, ki močno zavirajo uspešen izvoz. Odnosno plama naših tkanin na inozemskem tržišču. To so predvsem carine, količinske omejitve in različne notranje takse v posameznih državah, kot tudi subvencioniranje lastne industrije. Carinske omejitve pa so ravno največje na potrošne artikle, ki zadevajo domačo konkurenco.

V ilustracijo navajam samo carinsko stopnjo na bombažne tkanine izvožene v države članice EGS (Evropska gospodarska skupnost), ki znaša 24,66 %, medtem ko je med državami članicami EGS le 13,95 %, torej plačano več 10,71 % carine, kar je precej močan udarec plasmanu naših tkanin v države - članice EGS.

Že dalj časa se vršijo pogajanja med EGS in ZDA (takozvana Kennedyjeva runda) predlagale 50 % finančno znižanje carin. Žal ta predlog ni bil sprejet od strani EGS, kar je popolnoma razumljivo zaradi zaščite svojih blagovnih fondov, tako kmetijskih, kot industrijskih. V primeru, da bi bil ta sporazum dosežen, bi carina na izvoz v države - članice EGS padla za polovico, t.j. od 24,66 % na 12,33 % in bi od držav članic EGS odstopale le za 5,35 %, v kolikor bi bile carine znižane tudi znotraj EGS.

Prav tako je bila v letošnjem letu konferenca ministrov za zunanjo trgovino držav članic GATT (splošni sporazum o carinah in trgovini), katere rezultati pa žal še niso dosegli vseh pričakovanj. Na tej konferenci se je predvsem razpravljalo, kako odstraniti ovire za hitrejši razvoj trgovine nerazvitih držav in zmanjšati carinske omejitve na izvoz kmetijskih in industrijskih proizvodov.

Na podlagi nedavnih izjav od strani izvršnega sekretarja organizacije GATT ima naša država skoraj vse pogoje za sprejem v to organizacijo, kjer naši predstavniki že sedaj aktivno sodelujejo, seveda se pa s tem pred našo državo - v kolikor bo sprejeta v GATT - postavljajo nove naloge, zlasti na področju uvoza in izvoza.

STATUT

Ko se nahajamo v obdobju, ko gospodarske organizacije izdelujejo statute, smo se zaradi pomembnosti, ki jo bo statut v bodoče imel, obrnili na predsednika centralne komisije za izdelavo Statuta v našem podjetju - tovariša Karla Kravcarja, ki nam je o tem napisal tole:

Verjetno ni več člana v našem kolektivu, ki ne bi na kakršen koli način več ali manj slišal o statutih delovnih organizacij. Da bi se prešlo iz razprav na konkretno delo, je upravni odbor podjetja imenoval desetčlansko strokovno komisijo sestavljeno iz predstavnikov samoupravnih organov, sindikata, političnih organizacij, komitejev ZK in mladine in pa celotnega kolegija.

Ta komisija naj bi izdelala osnutek statuta ter ga dala v razpravljanje delovnemu kolektivu.

Pri sestavljanju programa je komisija ugotovila, da naj bo statut bistveno nekaj drugega, kot prejšnja pravila podjetja. Statut naj bo temeljni zakon podjetja, ki naj okvirno zajema vse, kar bistveno vpliva na razvoj, t.j. od organizacije podjetja, samoupravljanja, preko perspektivnega razvoja, formiranja skladov, delitve osebnih dohodkov, delovnih odnosov, odnosov do skupnosti, skrbi za delovnega človeka izven delovnega razmerja itd.

Osnovno, kar bi morali statuti doseči, je to, da naj se sprovede taka organizacija kolektiva, da pridejo čim bolj do izraza vse njene sile in sposobnosti tako v kolektivnem, kot v individualnem pogledu.

Zelo različna so gledanja in mišljenja posameznikov, kaj naj statut zajema. Povsem nepravilno je mišljenje od tistega kroga ljudi, ki so mnenja, da je treba v statutih predvsem le poudarjati pravice in zaščititi nekoga pred nekim, skratka, statutom naj bi se dalo zgolj socialno ali celo mezno zaščitno funkcijo. Drugi grede spet v nasprotno ekstremo ter hočejo dati poudarka le samo tehnični plati, to je, strokovnim službam, ker mislijo, da jih je treba na vsak način favorizirati.

S statuti moramo ustvariti skladen racionalen organizem samoupravljanja, ki bo vsakega posameznika postavil v tak položaj, da mu bo ob pogojih optimalnega izvrševanja njegovih dolžnosti sočasno tudi v največji meri pod najboljšimi pogoji uresničeval njegove pravice in dajal čim večjo moralno in materialno stimulacijo.

Seveda pa statut ne bo v svoji vsebini zajemal prav vsega do potankosti, temveč smatra komisija, da bo treba že obstoječe

pravilnike dopolniti in korigirati ter jih vskladiti s statutom podjetja.

Program našega Statuta predvideva sedem poglavij:

- I. poglavje - uvodni del, kjer naj bodo zajeta temeljna načela, politika razvoja in gospodarjenja;
- II. poglavje - organizacija podjetja;
- III. poglavje - samoupravljanje podjetja kot celote, ekonomskih enot, položaj direktorja in strokovni organi;
- IV. poglavje - poslovanje podjetja; v tem poglavju bo treba obdelati: delitev sredstev, formiranje skladov, formiranje in delitev sredstev po ekonomskih enotah, eventuelno formiranje novih ekonomskih enot (konfekcija, proizvodnja pogonske energije); v tem poglavju bo treba kompleksno planiranje, investicije in podobno;
- V. poglavje - delovna razmerja; tu naj bodo zajeti vsi važnejši problemi okrog zaposlevanja, izobraževanja, družbenega standarda, zdravstvene zaščite, higiensko-tehničnega varstva, disciplinsko-materialne odgovornosti, zaščita mladletnih in podobno;
- VI. poglavje - naj bi obravnavalo odnose do skupnosti, vlogo in mesto družbeno-političnih organizacij v podjetju;
- VII. poglavje - pa prehodne in končne določbe, t.j. način sprejemanja, veljavnost, spremembe, pritožbeni postopek itd.

Centralna komisija za izdelavo statuta je razširila svoje delo na 4 podkomisije, in sicer:

- podkomisija za izdelavo poglavja o samoupravljanju, katere predsednik je tovariš Viktor Švab,
- podkomisija za izdelavo poglavja o poslovanju podjetja - predsednik je tovariš Janko Lončar,
- podkomisija za izdelavo poglavja o delovnih razmerjih in socialnih vprašanjih, katere predsednik je tovarišica Ivanka Šulgač,
- podkomisija za izdelavo poglavja o odnosih do družbene skupnosti s predsednikom tov. Hazimom Omerovićem.

Te podkomisije delajo ločeno ter se predvideva, da bodo oddale osnutke izdelanih poglavij centralni komisiji do prve polovice novembra, centralna komisija pa naj bi dokončno izdelane dala v razpravo v drugi polovici decembra in v prvi polovici januarja prihodnjega leta.

IMELI SMO MLADINSKO KONFERENCO

Letos je bila mladina prva, ki je že podala obračun svojega dela v podjetju za preteklo obdobje. Imeli smo v soboto dne 28. septembra svojo letno konferenco, na kateri so se zbrali mladinci in mladinke ter gostje.

Letos je bil način vabljenja na konferenco drugačen kot druga leta, saj smo se poslužili delegatskega sistema. Na ta sistem smo prešli zaradi tega, da smo omogočili ter s tem zagotovili čim večjo udeležbo iz posameznih obratov in posameznih izmen. Ta sistem se je pokazal zelo pozitiven, saj je v soboto 28. septembra bila udeležba stoodstotna.

Konferenco je otvoril in pozdravil predsednik mladine tovariš Franc Albreht. Poseben pozdrav je bil namenjen gostom kot so tovariši Viktor Švab - predsednik CDS podjetja, Danilo Roblek - predstavnik Sindikalnega odbora, Andrej Štamcar in Jože Košir - oba predstavnika Tovarniškega komiteja ZK ter predstavnikom mladinskih organizacij iz drugih podjetij in aktivov na terenu.

V poročilu, ki ga je nadalje podal tovariš predsednik, je bilo zajeto vse delo, ki smo ga izvršili v preteklem obdobju, nadalje je nakazal nekatere probleme, ki jih bo treba v bodoče rešiti. Povdaril je, da je delo naše mladinske organizacije končno zaživelo in da rešujemo in

izvršujemo svoje naloge bolje, kot pa smo jih pretekla leta. Posebno se to izraža v samem tovarniškem komiteju, saj so bile vse zadane naloge uspešno izvedene. Le delo po obratnih sekretariatih je še preveč kampanjsko, za kar pa upamo, da se bo do naslednje konference popravilo. Povdaril je, da so pred nami velike naloge, kot so sprejem Statuta podjetja, sedemletni perspektivni plan, 42 urni tednik itd. Dejal je, da si bomo svoje mesto in vlogo še boljše zagotovili s konkretno razpravo in dajanjem predlogov pri reševanju omenjenih nalog.

Ob koncu referata je zaželel konferenci kar najboljše izbiro kandidatov v novo vodstvo Tovarniškega komiteja ZMS, tem novoizvoljenim pa veliko uspeha pri njihovem delu.

Po poročilu se je razvila živahna diskusija, v katero so se poleg mladincev priključili tudi gostje.

Največ je bilo govora o nalogah in smernicah za nadaljnje delo in za boljše povezavo med organizacijami v podjetju ter z ostalimi mladinskimi aktivimi v ostalih podjetjih in na terenu. Govora je bilo tudi o ljudskem posojilu za pomoč porušenemu Skopju.

Po razpravi so bile volitve novega tovarniškega komiteja ZMS, v katerega so bili izvoljeni sledeči mladinci in mladinke:

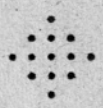
Karel Bečan, Franc Albreht, Ludvik Cvirn, Slavko Čadež, Malči Kajbič, Janez Furlan, Riko Dobrin, Vida Košir, Ivo Kozanernik, Cilka Dovžan, Vlado Golmajer, Anica Grebenc, Nika Koprivnik in Janez Klemenc.

V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni naslednji:

ing. Vlado Halužan, Maks Đorđević in Miro Mandelj.

Z volitvami je bil delovni del konference zaključen. Dosedanji predsednik tov. Albreht se je zahvalil vsem za udeležbo ter jih nato povabil na zabavo.

!!!!

Na prvi redni seji novega Tovarniškega komiteja ZMS je bil s tajnini volitvami za predsednika TK ZMS BPT ponovno izvoljen tovariš Franc Albreht. Ostale funkcije pa so sledeče: sekretar je tovariš Karel Bečan, blagajničarka pa je mladinka Vida Košir. Posamezne komisije bodo izvoljene na prihodnji seji.

GRESTE Z NAMI ?

Od 23. do 28. septembra je priredilo ljubljansko društvo Zveze inženirjev in tehnikov v sodelovanju s Kompasom šestdnevno strokovno potovanje na IV. mednarodno razstavo tekstilnih strojev v Hannoveru združeno z ogledom tovarne Württembergische Spindelfabrik v Süßnu, tovarne pletilnih strojev "Terrot" v Cannstattu ter ogledom Stuttgarta, Hannovra in Münchna.

Ker so se udeležili tega potovanja tudi nekateri člani našega kolektiva, jih je Uredništvo Tržiškega Tekstilca zaprosilo za kratek sestavek, v katerem želimo seznaniti bralce našega glasila z doživetji in vtisi s te koristne in zanimive poti.

Ko sta se v nedeljo ponoči premaknila kazalca ob naši vratarnici preko 12, smo se po dnevih nestrpnega pričakovanja odpeljali proti Ljubljani, odkoder naj bi ob 2. uri odrinili proti Hannoveru - cilju našega šestdnevnega potovanja. Iz Ljubljane, kjer smo se pridružili ostalim udeležencem, smo se po uvodnih informacijah vodiča in kljub skoraj enourni zamudi, polni dobrega razpoloženja, odpeljali z avtobusom ljubljanskega Kompassa

mimo Kranja, Jesenic in speče Kranjske gore proti Podkoren-skemu prelazu. Ker je bila ta pot za narsikoga izmed nas prvo potovanje preko meje, je bilo čutiti v ozračju poleg obilice cigaretnega dima tudi rahlo razburjenost, ki pa je po opravljenih formalnostih hitro splahnela. Še kratek pregled naših potnih listov na avstrijski strani in že smo se spustili po strmih klancih v dolino Zile. Prijazne vasice slovenske Koroške, tako podobne našim, so nam bile prvi jutranji pozdrav. Mimo Beljaka, kjer smo zapustili slovensko področje, ki je bilo s plebiscitom 1920. leta odtrgano od naše dežele, smo se po dolini Drave preko Spittala začeli vzpenjati v osrčje Alp. V klancih proti Katschbergu, kjer je v ozki soteski prostora le za cesto, smo najbolj lačni že segli po naših s hrano bogato založenih potovalnih torbah. Katschberg s 1.641 metri je bil kmalu za nami in spremenjeni način gradnje hiš nas je opomnil, da smo prešli že na salzburško stran. Pogled na kopic hotelov proti Tauernpassu in številne drzno speljane žičnice pove, da predstavlja turizem za pokrajino Salzburg, ki ima sicer razvito strojno, tekstilno in prehranbeno industrijo, znaten vir dohodkov. V dolini, kjer se pridruži cesti tudi železnica, smo se prvič ustavili, pretegnili od dolge vožnje otrple sklepe in se naužili svežega zraka. Salzburga, glavnega političnega in kulturnega središča istoimenske pokrajine si zaradi omejenega časa žal nismo mogli ogledati, saj smo po Halleinu zavili na avtomobilsko cesto, ki nas mimo Mozartovega rojstnega mesta pripelje do avstrijsko-nemške meje. Postopek prestopa meje je po svoje zanimiv, saj se spremeni ob večjem dotoku vozil v enostavno neprekinjeno vožnjo mimo obnejnega uslužbenca. Avstrija je ostala za nami in po lepi avtomobilski cesti, ki jo sestavljata v obe smeri vožnje med seboj ločeni cestišči, s po dvema voznima pasovoma, smo se zapeljali v Zvezno republiko Nemčijo. Zamuda, ki se je med tem povečala že za dve uri, nas je prisilila, da smo se odpovedali postanku v Münchnu. Kljub nepretrgani vožnji preko Bavarske, največji izmed deset zveznih pokrajin, smo prispeli v Süßen šele po peti uri popoldan in tovarna Württembergische Spindelfabrik, katere ogled je bil v programu, žal ni več obratovala. Ing. Eisele, ki nas je sprejel in vodil skozi oddelke tovarne, nam je skušal zato z živo besedo prikazati proces proizvodnje, kontrole in montaže sestavnih delov vreten in raztezal pristančnih strojev. Ko smo se po razgovoru v prijetni tovarniški restavraciji vozili proti 43 km oddaljenemu Stuttgartu, smo vedeli, da smo si ogledali in spoznali primer modernega in konkurenčno sposobnega podjetja z veliko serijsko proizvodnjo s pomočjo specializiranih avtomatičnih obdelovalnih strojev, montažo na tekočem traku in vzorno organizacijo dela. V Stuttgart, lepo nemško mesto s 600.000 prebivalci, znano po svojem televizijskem stolpu, smo prispeli v poznem večeru, ko so moderna mesta v utripu nočnega

življenja najlepša. Po kratkem ogledu središča mesta, ki smo si ga privoščili kljub pozni uri, smo v pozni noči utrujeni in polni vtisov legli k potrebnemu počitku.

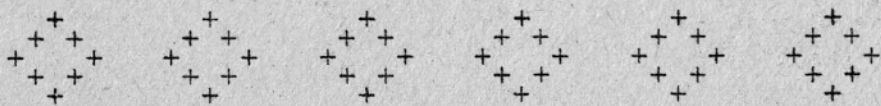
Po skromnem, toda za naše pojme dragem nemškem zajtrku, smo se odpeljali naslednje jutro z dolgo zamudo, ki je postala značilna za naše potovanje, proti predmestju Stuttgarta - Cannstattu, kjer smo si ogledali tovarno pletilnih strojev Terrot. Podjetje se zaradi majhne proizvodnje kompliciranih strojev in zelo različnih zahtev naročnikov ne more privoščiti serijskega načina proizvodnje. Kljub temu, da se v našem podjetju ne ukvarjamo s pletenjem, smo z zanimanjem prisluhnili izbrani sprenni besedi vodiča, ki nas je popeljal skozi oddelke za izdelavo in montažo različnih vrst krožnih pletilnih strojev. Ko smo si ogledovali kolekcije pletenin, smo težko verjeli, da so vsi vzorci izdelani res na pletilnih strojih, saj niti po pestrosti, niti po možnosti uporabe ne zaostajajo za tkaninami.

Stuttgart je ostal za nami, in že se vozimo proti severu. Avtomobilske ceste se izogibajo naseljenim krajem, zato nas opozarjajo na znana mesta rennskega področja, ki beže mimo nas, le table na odcepih: Karlsruhe, Heidelberg, Mannheim, Ludwigshafen, Darmstadt. Cesta proti Frankfurtu je na določenih mestih v popravilu. Zaradi zapore enega izmed obeh cestišč se nabirajo na drugem cestišču, ki je široko kot naša avtomobilska cesta, kilometre dolga kolona vozil kljub vzorni organizaciji prometa. Pred Frankfurtom se za urico ustavimo na eni izmed številnih črpalk, ki so obenem tudi okrepčevalnice. V bližnjem gozdičku odpremo zopet naše torbe, suho hrano pa zalijemo v bifeju z mlekom ali limonado iz avtomata. Avtomati, znanilci modernega časa, nas v Nemčiji ne preskrbe samo s pijačo, ampak tudi s cigaretami, poštnimi znamkami, ženskimi nogavicami, otroškimi igračami in gramofonskimi ploščami.

Vožnja proti Hannovru, do katerega nas loči še dobrih 300 km, je enolična. Monotonost razvijajo tovariški pomenki, kranjska humoristična žilica, za hip pa pritegne našo pozornost prevrnjeno horeče vozilo, ki dokazuje, da tudi vožnja po avtomobilski cesti ni brez nevarnosti.

Hannover, glavno mesto Spodnje Saške in pomembno industrijsko središče z več kot pol milijona prebivalcev, nas je sprejel z dežjem. Veseli, ker smo kljub pozni uri našli primerna prenočišča, smo se v ugibanju, kaj nam bo pokazal sejem v naslednjih dveh dneh, odpravili k počitku.

(Nadaljevanje prihodnjič)

EKSKURZIJA IN IZLET ČLANOV DS I. BE

Da združijo koristno z dobrin, so se člani Delavskega sveta I. ekonomske enote odločili, da za svoj jesenski izlet obiščejo v Novem mestu tovarno Novoteks in zaključijo pod vznožjem vinskih goric.

"V zgodnji jutranji uri smo brzeli z avtobusom po avtocesti Ljubljana-Zagreb. Za židano voljo je poskrbela družba že po poti, zato smeha in dovtipov ni manjkalo. V Novem mestu so nas prijazno sprejeli, razdelili v dve grupi, ki sta jih vodila dva tovariša in nam prijazno tolmačila potek proizvodnje.

Tovarna Novoteks je znana po svojih kvalitetnih kamgarnih, ki nič ne zaostajajo za uvoženimi. V veliki večini pa izdelujejo modno tkanino Diolen, ki je mešanica 65 % Diolena in 35% volne. Tkanina je odlična za ženske kostume, obleke in moška lahka letna oblačila. Vstopili smo na prostorno dvorišče, kjer volno perejo na dolgem stroju in mnogih valjih. V velikih kadeh jo obarvajo, izpirajo in očemo, nato pa sušijo v veliki peči. Vse je urejeno tako, da se suha volna takoj ponovno navija, nato jo dvojijo in raztezajo in razčešejo. Z zanimanjem smo opazovali premični mešalnik, ki volno petkrat premeša, da je enakomerna nianša barve. Nadalje smo odšli v predilnico mikane volne, kjer delajo samo usluge. Nianse zelene, rumene, rjave in lila barve so nam bile zagotovilo, da dobro vedo, kakšne barve so trenutno v modi.

V tkalnici smo videli izdelavo in tkanje kamgarnov in diolenov nekaterih različnih okusnih vzorcev in tudi belo tkanino, ki jo potem poljubno barvajo. Skozi blago, v katerem blago dekatirajo (zabrišejo lesk), smo prišli v navijalnico in pregledovalnico blaga. Še ogled urejenih in zračnih garderob in že smo se znašli v menzi. Po nizki ceni so nam ob belo pogr njenih mizah postregli z ocvrtimi jetrcami in dobrim čajem. Še zahvala in slovo, pred vhomom v tovarno pa srečanje z našimi mojstri, ki so isti dan obiskali Novoteks, in že smo se odpeljali dalje.

V Čateških toplicah smo imeli izdatno kosilo in že je avtobus požiral kilometre proti Bizeljskem, kjer so si fantje ugasili strahovito žejo po mili volji iz neizmernih sodov, in kjer je hotel eden izmed njih kar umreti od sreče. Dobre volje smo nadaljevali pot in si v Kumrovcu ogledali rojstno hišo našega ljubega voditelja - maršala Tita in spomine njegovih mladostnih dni. V Šenpetru smo po večerji zaplesali in zapeli. Poslovili smo se od prijazne gostilničarke in ko je zora zlatila vrhove Karavank, prišli v Tržič.

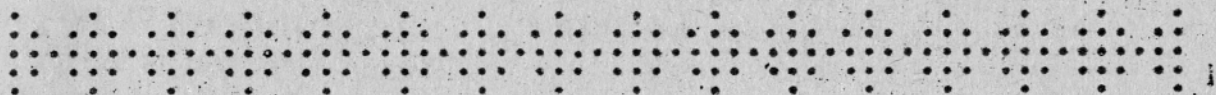
Ker smo dobro obrnili vsak prihranjen dinar od naših sejnin,

nam je še od izleta ostalo toliko, da je vsak član DS I. EE pripisal k posojilu za Skopje še po 2.000.- din, zato jim moram ob tej priliki dati pohvalo, ker so bili v tem vsi enotni in velikodušni.

Obenem pa se kot predsednik I. EE poslavljam tudi od njih, ker odhajam v zasluženi pokoj zahvaljujoč se vsem za sodelovanje in želeč jim plodnega dela še v bodoče. Poslavljam se od vsega kolektiva in od vseh samoupravnih organov, med katerimi sem vsa leta po skromnih močeh zvesto sodelovala. Zahvaljujem se vsem za zaupanje in tovarištvo, ki sem ga našla med njimi. Želim kolektivu napredka z željo, da vodstvo in samoupravni organi dobro vodijo kolektiv k vse večjim uspehom, da bodo lažje merili znanecem in vsemu našemu proletariatu dober kos belega kruha.

Vsem pa ob slovesu kliče srečno

vaša Dorca Kraljeva.

NEZGODE

V mesecu septembru so bile v našem podjetju 4 nezgode pri delu, in sicer:

BRUNO TERAN, strojni ključavničar. Sodelavec, ki je na stružnici obdeloval okroglo železo, je poprosil ponesrečenca, naj prime pomožni ležaj, v katerem je teklo okroglo železo, ki je na zadnji strani stružnice štrlelo približno 70 cm iz luknje. Ker pa se je ležaj začel tresti, se je železo izmuznilo iz njega ter vsled centrifugalne sile najprej udarilo ponesrečenca po rokah, nato pa še po glavi. Ponesrečenec bi verjetno odskočil, ker pa je bila za njegovim hrbtom ročna stiskalnica, se je s hrbtom zaletel vanjo in zato ni mogel uiti udarcu po glavi.

V septembru je bil v bolniškem stalozu 17 delovnih dni. Vzrok - natrpano delovišče.

ANA KLINAR, predica na krilnih strojih si je zadržala trsko v sredinec leve roke pri tem, ko je z rokama segla po prazne flyerske navitke. V septembru je bila doma en dan. Vzrok - slaba flyerska cevka.

MARIJA MARIN, čistilka tkalskih strojev. K sodelavki je šla po prvo pomoč za prste roke, medtem pa je po hodniku mimo nje pripeljal vozač votka ter jo z vozom poškodoval po levi nogi. V septembru je bila doma 2 dni.

Vzrok - ozki hodniki v tkalnici ter nepazljivost vozača votka.

STANE VIDIC, kurjač v kalorični kotlarni. Pri izgrebovanju odpadkov izgorelega premoga mu

je iz kurišča kaloričnega kotla padla na levo nogo že skoraj ugasla žerjavica ter mu po nekaj dneh povzročila zastrupitev. V septembru ni bil v staležu, ker je začel bolovati šele 3. oktobra.

Od prejšnjih nezgod (ki so se dogodile v mesecu avgustu) so izgubljeni dnevi še pri sledečih: Iko Dornik - 7 dni, Dorca Kralj - 12 dni, Breda Nemec - 9 dni, Peter Purgar - 25 dni in Viktorija Dobrin - na poti na delo 25 delovnih dni.

Skupno je bilo torej v septembru izgubljenih 73 delovnih dni za nezgode pri delu in 25 dni za nezgodo na poti na delo.

Kadrovske vesti

Novosprejetih delavcev je bilo v mesecu septembru skupno z vajenci 19. Ti so:

- v tkalnico:

Helena Ferlič, Marija Škof, Fani Bešter, Milan Srdanović, Ljudmila Paplar, Marija Perko, Vladimir Gajšič.

- v predilnico:

Martin Češka, Jožefa Tišlar, Marija Zupan, Vida Mevželj, Dragica Petković, Terezija Šmid, Miran Vidmar.

- v oplemenitilnico:

Marjan Jaklič, Franc Aljančič.

- v kotlarno:

Stanko Gorec.

- v uk smo sprejeli v mehanično delavnico:

Jožeta Valjavec in Alojza Potočnik.

Iz podjetja pa so v tem mesecu odšli:

- pravilno odpoved so podali:

Marija Marin - iz predilnice, Jože Krmelj - iz predilnice, Ivana Sušnik - iz predilnice, Majda Grm - iz tkalnice, Helena Dobre - iz tkalnice, Cilka Kaufmann - iz tkalnice, Marija Krajnik - iz prediln. Ivana Kristan - iz predilnice, Slavko Teran - iz predilnice.

- samovoljno so izstopili:

Marjeta Kajbič - iz oplemenitilnice, Stanko Švegelj - iz prediln. Jože Kogoj - iz predilnice

- v JLA so odšli:

Peter Golmajer - iz tkalnice, Stanko Ropret - iz tkalnice, Anton Majeršič - iz tkalnice, Viktor Falle - iz tkalnice.

.....

NAŠI VOJAKI NAM PIŠEJO

Komaj je izšla zadnja številka našega glasila, že je v naše uredništvo prispelo prvo pismo, ki ga nam je poslal naš nekdanji sodelavec vojak Edvard Šlibar. Bilo je le za en dan prepozno, da bi ga objavili že v prejšnji številki. Tudi tovariš Šlibar se pridružuje splošnemu mnenju ostalih vojakov, da je Tržiški Tekstilec delec razonode za vse tiste, ki so

nekoč bili zaposleni v našem podjetju, sedaj pa preživljajo čas v vojaški suk-nji. Nadalje pravi, da no-bene novice in vesti niso tako zanimive, kakor prav-te iz našega kolektiva, ka-terega člani so bili pred vstopom v JLA. To njegovo pismo je sicer prvo, ki ga nam piše, obljublja pa, da bo v prihodnje večkrat vzel v roke papir in pero ter se nam oglasil. Tovariš Edi! Eno leto je že minilo, od-kar si vojak in tako se je tehcnica že nagnila na drugo stran in kmalu bo prišel dan, ko boš zopet doma.

Na koncu izročam še Tvoje pozdrave vsem vojnim tovariš-šem, nadalje vsem članom ko-lektiva, posebno pa še ple-skarjem in mojstru Štucinu, pa še gasilskemu društvu in mladinskemu komiteju.

Nekaj dni za Šlibarjem se nam je oglasil vojak Pavel Žos. Opravičuje se nam, ker se že tako dolgo ni oglasil in pravi, da mu pri odlaša-nju pisanja hitreje mineva-jo dnevi. Veseli ga, da v našem časopisu večkrat tudi pišemo o takšnih stvareh, kot je gradnja avtoceste Naklo-Ljubelj, potem o žič-nici na Zelenico itd. Pred kratkim je bil prekomandovan v Petrovac pri Skopju. Tova-riš Pavel! Vesel si, kot praviš, da si prišel med hribe, saj takega sveta si bolj navajen, kot pa prostra-nih ravnin. Ogledal si si tudi Skopje po nesreči in radi Ti verjamemo, da je po-

gled nanj in na ruševine ter napise preminulih meščanov več kot otožen.

Na koncu pozdravlja celotni delovni kolektiv, posebno pa tiste fante, ki jih bodo čez leto ali dve zamenjali.

Do zaključka redakcije smo v uredništvo prejeli še eno pi-smo, in sicer od nam že pozna-nega prijatelja Vilija Grebenc. Pravi, da hoče držati oblj-u-bo, zato namerava vseskozi - dokler bo pri vojaki, seve-da - sodelovati v naši rubri-ki. V tem pismu nam je napi-sal o tem, kakšno je v Valje-vu sodelovanje med pripadni-ki JLA in tankajšnje mladino. Takole pravi med drugim:

"Tako v začetku naj omenim, da sem bil presenečen nad ta-ko dobro organiziranim sode-lovanjem. Pri nas v JLA ina-mo tudi mladinski odbor, ki pripravlja razna tekmovanja med posameznimi edinicami, na drugi strani pa ina izdelan tudi program sodelovanja z mladino iz komune. V okviru tega programa smo obiskali več tovarn, med njimi tudi zelo poznano podjetje "Krušik". Zve-del sem tudi, da so na mnogih krajih prišli mladinski dele-gati med vojake, kjer so jim razlagali stališča in jim po-vedali o nalogah, ki so bile sprejete na VII. kongresu ZMJ. Prav posebno so poudarjali vlogo vojakov - mladincev pri pravilni vzgoji sotovarišev, ki so doma iz zaostalih pre-delov naše domovine. S takim sodelovanjem najbolj jasno do-kazujemo, da je armija res ljudska.

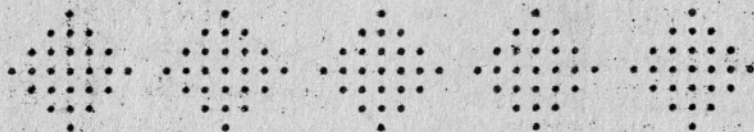
Tako sem hotel samo načeti vprašanje, katerega bi se morda lahko lotili tudi v Tržiču".

Na zaključku pa nam tovariš Grebenc pošilja vsem skupaj še pristrčne pozdrave, posebno pa mladini in komiteju,

kateremu želi obilo uspehov, pri realizaciji sklepov, ki so bili sprejeti na letni konferenci.

Vsem trem dopisnikom prav lepa hvala, poleg njih pa še vsem ostalim lep pozdrav od vašega

urednika.

Vili Perko

NEKAJ O DEJAVNOSTI SEKCIJE MOJSTROV

TRI ZITTS-u V BPT

Letos 19. aprila na izrednem občnem zboru Zveze inženirjev in tehnikov našega podjetja je bil sprejet sklep, da se sekcija mojstrov loči od ostalega društva in deluje samostojno pod okriljem ZITTS-a.

Tako je bil takrat izvoljen 7-članski odbor, kateri vodi in usmerja delo sekcije. Upravni odbor sekcije si je izdelal plan dela za letošnje leto. Uredili smo naše poslovanje; ogledali smo si tovarno Peko, v načrtu imamo ogled še nekaterih podjetij doma in v bližnji okolici, organizirali pa bomo strokovna predavanja za vse naše članstvo.

Pred nedavnim smo si ogledali tudi tovarno Novoteks v Novem mestu. Videli smo marsikaj zanimivega, kar do sedaj marsikomu ni bilo mogoče. Niman namena, da v današnjem članku opisujem vtise iz te ekskurzije, pač pa bi se danes omejil v glavnem le na perspektive našega dela.

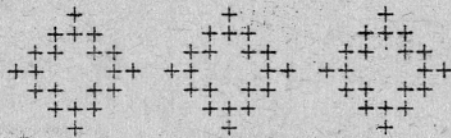
Sekcija združuje vse tekstilne mojstre našega podjetja. Njen namen je spremljati razvoj tehnike, proučevati in prenašati pridobitve tekstilne tehnike na svoje člane.

Upravni odbor je razpravljal na zadnji seji tudi o tem, da sprejme v članstvo tudi podmojstre z določenim delovnim stažen. S tem v zvezi je bila imenovana tročlanska komisija, katere naloga je, da izdela oziroma popravi dosedanja pravila sekcije, katera pa bi kasneje obravnaval upravni odbor sekcije, potrdila in sprejela pa bi jih skupščina kot celotni organ.

Sodelovanje s takimi in podobnimi društvi in sekcijami je na vsak način nujnost v današnjem razvoju, zato smo v tesnih sti-

kih s kranjskimi mojstri iz Tekstilindusa, v načrtu pa inamo tudi tesno sodelovanje z vseni ostalimi, predvsem pa s tovariši iz Maribora.

Po vseh naših podjetjih so bile v zadnjih letih izvršene razne rekonstrukcije. S temi se je izboljšala kvaliteta in povečala storilnost. Togoji dela v tekstilni industriji so v glavnem precej slični, niso pa povsem enaki. Izmenjava mišljenj, posvetovanja na debatnih večerih, bodo nam, kakor našim sosedom iz Kranja ali Maribora koristila pri vsakdanjem delu. Znano nam je, da Tekstilni inštitut v Mariboru zasleduje storilnost in stopnjo organizacije vsak mesec za vsa podjetja te veje industrije. Tudi tu je važno, da članstvo razpravlja in primerja izkazane rezultate s svojini. Le na ta način ne bomo v nobenem primeru zaostali za hitrim razvojem, kateri terja od nas marsikatero uro prostega časa.

Ali že veste...

... da bo v prihodnjih dneh minilo 46 let, odkar je bila izvedena v Sovjetski zvezi Oktoberska revolucija. To je bila velika zmaga proletariata nad takratno velikorusko buržoazijo. Ta revolucija je bila zasnovana na idejah velikega borca za socializem - Lenina, ki je sam tudi to revolucijo vodil.

... da smo pred kratkin v naši tovarni dobili 118 novih tkalskih strojev, od tega 108 strojev grebenske širine 275 cm in 10 grebenske širine 225 cm. Te stroje nam je dobavilo češko izvozno podjetje KOVΘ iz Prage. Stroji so nameščeni v spodnji etaži nove dvonadstropne tkalnice. V kratkem bo prispel češki monter, ki bo

stroje montiral. V redno obratovanje pa bodo šli predvidoma v začetku naslednjega leta.

... da so v oddelku predilnice B poleg okrepčevalnice že trije stroji Dobson Barlow rekonstruirani.

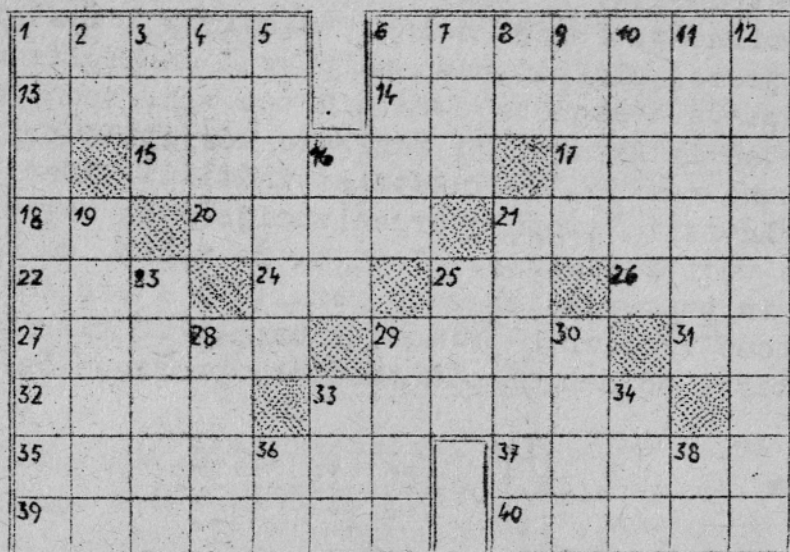
Glásilo delovnega kolektiva Bombažne predilnice in tkalnice Tržič.

Ureja uredniški odbor: Dorca Kralj, Mato Mežek, Riko Prešern, ing. Lado Halužan, Franc Meglič in Vida Radon.

Glavni ured.: Nace Pirjevec.
Tehn. uredn.: Franc Šarabon.
Zunanja oprema: Viktor Ivnik in Renato Semič.

Tiska Center za izobrazbo Bombažne predilnice in tkalnice Tržič v nakladi 1.600 izvodov. Izhaja vsak mesec.

NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. Telovadna vaja. 6. Podoben, istega rodu. 13. Obrežje.
14. Rezilo, oster rob. 15. Plodovi. 17. Ober. 18. Znižana
glasbena nota. 20. Upanje. 21. Denarne nagrade za delo.
22. Števniki. 24. Italijanski spolnik. 25. Glasbena oznaka za
tremolo. 26. Trda nikalnica. 27. Siten smerav otrok. 29. Pred
tem. 31. Njo. 32. Del gledališča. 33. Središče. 35. Travniki.
37. Žensko ime. 39. Nosilna bruna. 40. Pijača.

NAVPIČNO:

1. Nagajivost. 2. Predlog. 3. Nedoločeno obdobje. 4. Polet,
zanos. 5. Priprave za skakanje iz letal. 6. Nočna ptica.
7. Središče vrtenja. 8. Konec polotoka v morju. 9. Stara po-
vršinska mera. 10. Zofa. 11. Znak za enakost v matematiki.
12. Slovnico ločilo pri premen govoru. 16. Pesen hvalnica.
19. Orodje za vrtanje. 21. Vmesna stena, pregraja v onari.
23. Del cirkusa. 25. Bodica. 28. Pok po blisku. 29. Prepeva-
ti. 30. Žensko ime. 33. Vodovodna naprava. 34. Del živalske-
ga telesa. 36. Začetnici priimka in imena velikega že umrle-
ga slovenskega pesnika. 38. Mednet.

REŠITVE NAGRADNE KRIŽANKE

Izmed 44 prispelih križank
so bili izžrebani sledeči
srečni dobitniki:

1. nagrada - Matija Radon
2. nagrada - Heda Valjavec

3. nagrada - Silva King.

Nagrajenci lahko dvignejo
nagrade v Uredništvu Trži-
škega Tekstilca v Centru za
izobrazbo.

RAZPIS

za ovitek "TRŽIŠKEGA TEKSTILCA"

Vsako leto spremeni Tekstilec s prvo številko svojo zunanjo podobo in tudi v prihodnje ga mišlimo "preobleči", zato se že sedaj obračamo na vse bralce našega glasila, da nam s svojimi predlogi in idejami pomagajo ustvariti nov osnutek za naslovno stran. Ker še v nadalje nameravamo glasilo izdajati v ciklostirani obliki, želimo poživiti vsaj ovitek s tem, da bi bil tiskan v dveh barvah.

Osnutek naj bo izdelan v velikosti platnic, kakršne ima sedaj Tržiški Tekstilec. Risba naj bo kontrastna in izdelana v barvah ali s tušem. Lahko je kombinirana tudi s fotografijo. Idejno naj obsega in predstavlja življenje, delo, ali podobo naše tovarne.

Kdor se namerava udeležiti razpisa, naj se predhodno oglasi (lahko tudi pismeno) v Centru za izobrazbo, kjer bo dobil še napotke glede tehnične izdelave risbe.

Ker pričakujemo, da se bo med bralci našel marsikdo, ki bi želel sodelovati v tem razpisu, se s tem razpisom obračamo nanje, poleg tega pa naj povemo še to, da začnite čimprej, ker smo vezani na tiskarno. Rok za oddajo je 15. december. Izbrani osnutek bo honoriran.

ATOMSKA BOMBA

X - 100

CENE IN POTROŠNIK

ČE NE BOŠ PRIDEN!"

PREBIL JE ZVOČNI ZID!

Mati poslušaj
mojo pesem

Slike današnjega časa

Depo

908TRŽIČ
TRŽIŠKI teks
1963

658(497.12)(085.3)

4001967,10

KNJIZNICA TRŽIČ

COBISS •

Glasilo delovnega kolektiva

BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ